

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
(назва факультету / навчально-наукового інституту)

Кафедра педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти
(назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету педагогіки,
психології та соціальної роботи
Інна ПРОКОП
«27» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ЛОГОРИТМІКА
(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова
(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Логопедія»
(назва програми)

Спеціальність 016 Спеціальна освіта (Логопедія)
(вказати: код, назва)

Галузь знань 01 Освіта
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
(назва факультету/ навчально-наукового інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська
(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Логоритміка» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Розробники: **Турос Ганна Анатоліївна**
асистент кафедри педагогіки психології дошкільної та спеціальної освіти

Викладачі: **Турос Ганна Анатоліївна**
асистент кафедри педагогіки психології дошкільної та спеціальної освіти

Погоджено з гарантом ОП

(підпис)

Інна ПЕРЕПЕЛЮК
(ім'я та прізвище)

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти
Протокол № 1 від «26» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Марія ОЛІЙНИК
(ім'я та прізвище)

Схвалено методичною радою факультету педагогіки, психології та соціальної роботи
Протокол № 1 від « 27 » серпня 2025 року

Голова методичної ради

(підпис)

Тетяна КОЛТУНОВИЧ
(ім'я та прізвище)

Навчальна дисципліна «Логоритміка» є обов'язковою освітньою компонентою освітньо-професійної програми «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка обумовлена необхідністю підвищення рівня практичної підготовки майбутніх логопедів, спрямованої на ефективне використання логоритміки як ключової корекційної технології, що інтегрується в педагогічний процес для роботи з різними формами мовленнєвих порушень.

У результаті вивчення дисципліни і виконання досліджень за обраною темою студент повинен освоїти принципи, завдання і методи логоритмічної роботи при порушеннях мовлення, використовувати різні методи та прийоми навчання та виховання в процесі проведення логоритмічних занять, виходячи з пізнавальних можливостей та перспектив розвитку дітей з мовленнєвими порушеннями.

Теоретичні та практичні навички, отримані здобувачами освіти у процесі вивчення дисципліни, можуть бути використані під час проходження практики та подальшій професійній діяльності.

Робочою програмою освітньої компоненти «Логоритміка» передбачені мета та завдання вивчення навчальної дисципліни, окреслено компетентності, програмні результати, яких має набути здобувач ОПІ «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, критерії оцінювання навчальних досягнень студента та інші основні її структурні елементи (складові).

Мета навчальної дисципліни: ознайомлення студентів, з особливостями моторної сфери у дітей із значними порушеннями мовлення, а також формування у них навичок організації та проведення логоритмічних занять, з урахуванням сучасних вимог до професійної діяльності вчителя-логопеда.

Завдання навчальної дисципліни:

- надання студентам теоретичних знань про особливості розвитку дітей з мовленнєвими порушеннями;
- формування у студентів категоріальних понять з логопедичної ритміки;
- формування у студентів вміння правильного структурування логоритмічних занять з дітьми з порушеннями мовлення;
- прищеплення особливого ставлення до дітей з мовленнєвими порушеннями;
- стимулювання студентів до активної аналітико-пошукової роботи, що спрямована на визначення ефективних шляхів

корекційної-педагогічної та логопедичної роботи з дітьми з вадами мовлення шляхом логоритмічних занять.

Пререквізити. Засвоєння навчальної дисципліни «Логоритміка» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з таких дисциплін як «Інформаційні технології в роботі сучасного педагога», «Історія спеціальної педагогіки та спеціальної психології», «Вікова і педагогічна психологія», «Логопедія», «Спеціальні методики навчання дітей з порушеннями мовлення», «Логопедичний масаж та артикуляційна гімнастика».

Результати навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має набути таких компетентностей та програмних результатів:

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умо

Загальні компетентності

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Фахові компетентності

СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами.

СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб з особливими освітніми потребами

СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими

освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

СК-19. Здатність використовувати сучасні ефективні корекційні технології в організації освітнього, розвивального та виховного процесу для дітей раннього віку.

Програмні результати навчання

РН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.

РН 6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

РН 11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методи, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

РН 12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами

РН 15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

РН 21. Добирати та ефективно застосовувати сучасні корекційні технології в організації освітнього, розвивального та виховного процесу для дітей раннього віку з урахуванням їхніх вікових та індивідуальних особливостей.

**Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація**

Назва навчальної дисципліни «Логоритміка»											
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	7	3	90	22	22	–	–	46	–	залік
Заочна	4	7	3	90	8	–	–	–	82	–	залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Теми навчальних занять	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЛОГОРИТМІКА: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ											
Тема 1. Виникнення та розвиток логоритміки	9	2	2	–	–	5	12	–	–	–	–	12
Тема 2. Сучасна логоритміка: здоров'язбережувальні та коригувальні технології.	9	2	2	–	–	5	10	–	–	–	–	10
Тема 3. Особливості заняття з логоритміки	9	2	2	–	–	5	5	1	–	–	–	10
Разом за змістовим модулем 1	27	6	6	–	–	15	33	1	–	–	–	32
Теми навчальних занять	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИКИ ОБСТЕЖЕННЯ МОТОРНОГО ТА											

	МОВЛЕННЄВОГО РИТМУ ОСІБ ІЗ ПОРУШЕННЯ МОВЛЕННЯ											
Тема 4. Діагностика моторних, психомоторних та сенсорних функцій у осіб мовленнєвими порушеннями засобами логоритміки	11	2	2	–	–	7	11	1	–	–	–	10
Тема 5. Сутність та особливості музично-ритмічного впливу на осіб із мовленнєвими порушеннями	10	2	2	–	–	6	11	1	–	–	–	10
Разом за змістовим модулем 2	21	4	4	–	–	13	22	2	–	–	–	20
Теми лекційних занять	МОДУЛЬ 3. ВИКОРИСТАННЯ ЛОГОРИТМІКИ У ЛОГОПЕДИЧНІЙ РОБОТІ											
Тема 6. Методика проведення логоритмічних занять із дітьми з ФФНМ	14	4	4	–	–	6	11	1	–	–	–	10
Тема 7. Методика проведення логоритмічних занять із дітьми з алалією	14	4	4	–	–	6	12	2	–	–	–	10
Тема 8. Логопедична ритміка у системі роботи із дітьми із заїканням та логоневрозом.	14	4	4	–	–	6	12	2	–	–	–	10
Разом за змістовим модулем 3	42	12	12	–	–	18	35	5	–	–	–	30
Усього годин	90	22	22	–	–	46	90	8	–	–	–	82

Тематика лекційних занять

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. ЛОГОРИТМІКА: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ		
1	<p>Тема 1. Виникнення та розвиток логоритміки. Визначення поняття логоритміки. Історичні передумови виникнення логоритміки. Етапи розвитку логоритміки</p>	2
2	<p>Тема 2. Сучасна логоритміка: здоров'язбережувальні та коригувальні технології. Основні принципи сучасної логоритміки. Здоров'язбережувальний потенціал логоритмічних занять. Коригувальні технології в логоритміці.</p>	2
3	<p>Тема 3. Особливості заняття з логоритміки Структура логоритмічного заняття. Основні види вправ. Індивідуалізація та адаптація занять до потреб дітей. Критерії ефективності логоритмічних занять.</p>	2
МОДУЛЬ 2. МЕТОДИКИ ОБСТЕЖЕННЯ МОТОРНОГО ТА МОВЛЕННЕВОГО РИТМУ ОСІБ ІЗ ПОРУШЕННЯ МОВЛЕННЯ		
4	<p>Тема 4. Діагностика моторних, психомоторних та сенсорних функцій у осіб мовленнєвими порушеннями засобами логоритміки Визначення моторних, психомоторних і сенсорних функцій. Методи діагностики моторних функцій у логоритміці. Оцінка психомоторних функцій. Інструменти діагностики. Роль логоритміки у виявленні та корекції порушень.</p>	2
5	<p>Тема 5. Сутність та особливості музично-ритмічного впливу на осіб із мовленнєвими порушеннями Вплив музики на психофізіологічний стан дитини. Елементи музично-ритмічного впливу. Зв'язок між ритмом музики та мовленнєвим ритмом. Використання музики для розвитку мовленнєвого дихання та ритму мовлення. Ефективність музично-ритмічних методів у корекції мовлення</p>	2

МОДУЛЬ 3. ВИКОРИСТАННЯ ЛОГОРИТМІКИ У ЛОГОПЕДИЧНІЙ РОБОТІ		
6	<p>Тема 6. Методика проведення логоритмічних занять із дітьми з ФФНМ</p> <p>Особливості мовленнєвих порушень у дітей із ФФНМ. Завдання логоритміки для цієї категорії дітей. Планування логоритмічних занять. Оцінка ефективності занять.</p>	4
7	<p>Тема 7. Методика проведення логоритмічних занять із дітьми з алалією</p> <p>Форми алалії та їх вплив на мовленнєвий розвиток. Логоритмічні завдання для дітей із моторною та сенсорною алалією. Вибір вправ для стимуляції мовленнєвої активності. Роль музичних елементів у роботі з дітьми з алалією. Оцінка результатів занять.</p>	4
8	<p>Тема 8. Логопедична ритміка у системі роботи із дітьми із заїканням та логоневрозом.</p> <p>Особливості мовленнєвих порушень у дітей із заїканням і логоневрозом. Основні завдання логоритміки для роботи із заїканням. Вправи для зняття напруги та нормалізації мовленнєвого ритму. Використання релаксаційних технік у заняттях. Критерії успішності корекції заїкання.</p>	4
Усього годин		22

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. ЛОГОРИТМІКА: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ		
1	<p style="text-align: center;">Тема 1. Виникнення та розвиток логоритміки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення поняття логоритміки. 2. Історичні передумови виникнення логоритміки. 3. Етапи розвитку логоритміки: <ul style="list-style-type: none"> ○ Початковий етап (внесок педагогів і медиків). ○ Становлення логоритміки як окремого напрямку. ○ Сучасний етап розвитку. <p style="text-align: center;">Значення логоритміки для мовленнєвого розвитку</p>	2

2	<p>Тема 2. Сучасна логоритміка: здоров'язбережувальні та коригувальні технології</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні принципи сучасної логоритміки. 2. Здоров'язбережувальний потенціал логоритмічних занять: <ul style="list-style-type: none"> o Вплив на фізичне здоров'я. o Роль у психоемоційному стані дитини. 3. Коригувальні технології в логоритміці: <ul style="list-style-type: none"> o Робота з порушеннями мовлення. o Використання сучасних методик і технічних засобів. 4. Інноваційні підходи в логоритміці. 	2
3	<p>Тема 3. Особливості заняття з логоритміки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура логоритмічного заняття: <ul style="list-style-type: none"> o Вступна частина. o Основна частина. o Заключна частина. 2. Основні види вправ: <ul style="list-style-type: none"> o Рухові вправи. o Мовленнєві вправи. o Ритмічні вправи. 3. Індивідуалізація та адаптація занять до потреб дітей. 4. Критерії ефективності логоритмічних занять. 	2
<p>МОДУЛЬ 2. МЕТОДИКИ ОБСТЕЖЕННЯ МОТОРНОГО ТА МОВЛЕННЄВОГО РИТМУ ОСІБ ІЗ ПОРУШЕННЯ МОВЛЕННЯ</p>		
4	<p>Тема 4. Діагностика моторних, психомоторних та сенсорних функцій у осіб із мовленнєвими порушеннями засобами логоритміки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення моторних, психомоторних і сенсорних функцій. 2. Методи діагностики моторних функцій у логоритміці. 3. Оцінка психомоторних функцій: <ul style="list-style-type: none"> o Основні вправи. o Використання тестів і завдань. 4. Діагностика сенсорних функцій: <ul style="list-style-type: none"> o Аналіз сенсорного сприйняття. o Інструменти діагностики. 5. Роль логоритміки у виявленні та корекції порушень. 	2

5 .	<p>Тема 5. Сутність та особливості музично-ритмічного впливу на осіб із мовленнєвими порушеннями</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив музики на психофізіологічний стан дитини. 2. Елементи музично-ритмічного впливу: <ul style="list-style-type: none"> o Ритм. o Мелодія. o Темп. 3. Зв'язок між ритмом музики та мовленнєвим ритмом. 4. Використання музики для розвитку мовленнєвого дихання та ритму мовлення. <p>Ефективність музично-ритмічних методів у корекції мовлення</p>	2
<p>МОДУЛЬ 3. ВИКОРИСТАННЯ ЛОГОРИТМІКИ У ЛОГОПЕДИЧНІЙ РОБОТІ</p>		
6 .	<p>Тема 6. Методика проведення логоритмічних занять із дітьми з ФФНМ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості мовленнєвих порушень у дітей із ФФНМ. 2. Завдання логоритміки для цієї категорії дітей. 3. Планування логоритмічних занять: <ul style="list-style-type: none"> o Вибір вправ для розвитку фонематичного слуху. o Розвиток правильної артикуляції. 4. Оцінка ефективності занять. 	4
7 .	<p>Тема 7. Методика проведення логоритмічних занять із дітьми з алалією</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форми алалії та їх вплив на мовленнєвий розвиток. 2. Логоритмічні завдання для дітей із моторною та сенсорною алалією. 3. Вибір вправ для стимуляції мовленнєвої активності. 4. Роль музичних елементів у роботі з дітьми з алалією. 5. Оцінка результатів занять. 	4

8	<p>Тема 8. Логопедична ритміка у системі роботи із дітьми із заїканням та логоневрозом</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості мовленнєвих порушень у дітей із заїканням і логоневрозом. 2. Основні завдання логоритміки для роботи із заїканням. 3. Вправи для зняття напруги та нормалізації мовленнєвого ритму. 4. Використання релаксаційних технік у заняттях. 5. Критерії успішності корекції заїкання. 	4
	Усього годин	22

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Назва теми (форма контролю)	Кількість годин
	МОДУЛЬ 1. ЛОГОРИТМІКА: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ	
1	<p>Тема 1. Виникнення та розвиток логоритміки</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідити історію виникнення логоритміки. Підготувати короткий конспект із зазначенням ключових постатей, які зробили внесок у розвиток цього напрямку. 2. Порівняти логоритміку з іншими видами ритмічної терапії. Скласти таблицю подібностей та відмінностей. 3. Проаналізувати літературні джерела. Вибрати одну статтю чи книгу про розвиток логоритміки, написати анотацію. <p>Форма контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Усна презентація конспекту. · Захист таблиці в форматі міні-дискусії. <p>Перевірка письмової анотації.</p>	5

2	<p>Тема 2. Сучасна логоритміка: здоров'язбережувальні та коригувальні технології</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчити сучасні підходи до логоритміки. Скласти схему здоров'язбережувальних та коригувальних технологій. 2. Підготувати опис одного з методів. Написати інструкцію для його застосування на практиці. 3. Оцінити ефективність технологій. Провести аналіз статей або досліджень на тему впливу логоритміки на розвиток мовлення. <p>Форма контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Перевірка схеми та її пояснення. · Демонстрація інструкції в рольовій грі. · Письмовий звіт з аналізом статей. 	5
3	<p>Тема 3. Особливості заняття з логоритміки</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити структуру заняття. Скласти план-конспект заняття з логоритміки для дітей дошкільного віку. 2. Описати особливості проведення заняття. Написати рекомендації для врахування індивідуальних потреб дітей. 3. Підготувати вправи. Розробити три вправи для заняття з логоритміки, враховуючи різні вікові групи. <p>Форма контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Перевірка плану-конспекту. · Обговорення рекомендацій під час консультації. · Демонстрація вправ у практичному занятті. 	5
<p>МОДУЛЬ 2. МЕТОДИКИ ОБСТЕЖЕННЯ МОТОРНОГО ТА МОВЛЕННЄВОГО РИТМУ ОСІБ ІЗ ПОРУШЕННЯ МОВЛЕННЯ</p>		

4	<p>Тема 4. Діагностика моторних, психомоторних та сенсорних функцій у осіб із мовленнєвими порушеннями засобами логоритміки</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> Вивчити методи діагностики моторних функцій. Підготувати порівняльну таблицю основних методів, що використовуються в логоритміці. Проаналізувати психомоторні вправи. Скласти опис трьох вправ для діагностики психомоторних функцій у дітей із мовленнєвими порушеннями. Оцінити сенсорні можливості. Розробити сценарій логоритмічного заняття, спрямованого на діагностику сенсорних функцій. <p>Форма контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Перевірка таблиці та усне обговорення. · Демонстрація описаних вправ. · Захист сценарію перед групою. 	7
5	<p>Тема 5. Сутність та особливості музично-ритмічного впливу на осіб із мовленнєвими порушеннями</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дослідити вплив музики на розвиток мовлення. Написати есе про взаємозв'язок музично-ритмічних елементів і мовленнєвої активності. Розробити музично-ритмічну вправу. Створити вправу, спрямовану на розвиток мовленнєвого дихання або ритму мовлення. Оцінити практичні приклади. Провести аналіз відеоматеріалів або описів занять із використанням музично-ритмічних методів. <p>Форма контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Обговорення есе під час семінару. · Презентація створеної вправи та її апробація в групі. · Усний звіт про аналіз матеріалів із висновками. 	8
<p>МОДУЛЬ 3. ВИКОРИСТАННЯ ЛОГОРИТМІКИ У ЛОГОПЕДИЧНІЙ РОБОТІ</p>		

6	<p>Тема 6. Методика проведення логоритмічних занять із дітьми з ФФНМ</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> Розробити план-конспект логоритмічного заняття. Створити план заняття для дітей із фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення (ФФНМ), з акцентом на розвиток фонематичного слуху. Вивчити вправи для корекції звуковимови. Описати три вправи, спрямовані на розвиток правильної артикуляції. Оцінити ефективність методів. Підготувати аналіз статті або дослідження про використання логоритміки для корекції ФФНМ. <p>Форма контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Перевірка та обговорення плану заняття. · Демонстрація вправ у практичному форматі. · Усний звіт про аналіз дослідження. 	6
7	<p>Тема 7. Методика проведення логоритмічних занять із дітьми з алалією</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> Скласти структуру заняття. Розробити план логоритмічного заняття для дітей з моторною або сенсорною алалією. Проаналізувати вправи для розвитку мовленнєвої моторики. Вибрати та описати три вправи, спрямовані на стимуляцію мовленнєвої активності у дітей з алалією. Дослідити роль музики. Написати есе про значення музичних елементів у роботі з дітьми з алалією. <p>Форма контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Захист плану заняття перед групою. · Перевірка опису вправ із практичним виконанням. · Обговорення есе на семінарі. 	6

8	<p>Тема 8. Логопедична ритміка у системі роботи із дітьми із заїканням та логоневрозом</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчити методи корекції заїкання. Підготувати презентацію про основні методи логоритміки для роботи із заїканням. 2. Розробити вправи для зняття напруги. Скласти опис трьох вправ для релаксації та нормалізації мовленнєвого ритму. 3. Проаналізувати практичні кейси. Провести аналіз одного кейсу роботи з дитиною із заїканням або логоневрозом, акцентуючи увагу на застосуванні логоритміки. <p>Форма контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Презентація методів на занятті. · Демонстрація вправ у групі. · Усний звіт про аналіз кейсу з висновками 	6
	Усього годин	46

Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються:

1) *традиційні* дидактичні методи та прийоми:

– *словесні*: лекція, розповідь, бесіда, дискусія, дебати, повідомлення, опитування;

– *наочні*: показ, метод ілюстрацій, метод демонстрацій (використання ілюстрованих посібників, комп'ютерної та мультимедійної техніки, демонстрація навчальних фільмів, інформаційних відеороликів, мультимедійних презентацій тощо);

– *практичні*: вправи, практичні роботи тощо.

2) *інноваційні* методи навчання: проблемне навчання, особистісно-орієнтоване навчання, навчання у співпраці, ситуаційне навчання, дистанційне навчання (згідно розпоряджень щодо організації освітнього процесу), перевернутий клас (flipped classroom);

3) *інтерактивні* методи навчання: корпоративне навчання (навчання в парах, робота в малих групах), колективно-групове навчання («велике коло», мікрофон, незакінчені речення, мозковий штурм, навчаючи – вчуся); стимулювання творчої активності студентів (цікаві аналогії; фасилітована дискусія, вирішення ситуативних задач (Case study)); елементи навчального тренінгу.

Система оцінювання поточного та підсумкового контролю

Методи контролю:

- усне опитування;
- стандартизований контроль (тестування);
- письмова контрольна робота (модульна робота);
- індивідуальні завдання (есе, реферат, аналітична довідка);
- презентація або захист проекту;

- спостереження за участю в дискусіях, практичних заняттях;
- самооцінювання та взаємооцінювання тощо.

Форми контролю:

– *поточний контроль передбачає:*

- *усне опитування* студента на лекційних і практичних заняттях (фронтальне, індивідуальне) ;
- *письмовий контроль* (самостійна робота, реферат, есе, самоконтроль та взаємоперевірка),
- *практичний контроль* (оформлення занять, демонстрація вправ у групі, презентацій, створення структурних (візуальних) схем тощо),
- *тестовий/машинний контроль* (стандартизовані тести у системі Moodle)

– *рубіжний контроль передбачає:* письмові контрольні роботи у кінці змістових модулів, або автоматизоване тестування у системі електронного навчання Moodle.

Загальна сума балів за всі виконані завдання, види робіт, передбачені планом практичних занять, самостійної роботи студента, письмові контрольні роботи (автоматизоване тестування у системі електронного навчання Moodle) у кінці змістових модулів становить 60 балів.

– *підсумковий контроль* (максимально – 40 балів) проводиться у формі заліку з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

Форми контролю

– *індивідуальний контроль* (кожен студент отримує своє завдання, яке він повинен виконати без сторонньої допомоги);

– *груповий контроль* (група тимчасово поділяється на кілька підгруп (від 2 до 10 студентів) і кожній підгрупі дається перевірочне завдання. Залежно від мети контролю групам пропонують однакові або різні завдання);

– *фронтальний контроль* (завдання пропонуються всій групі з метою з'ясування правильності сприйняття й розуміння навчального матеріалу, виявлення слабких сторін у знаннях студентів, недоліків, прогалин, помилок у роботах і відповідях та визначення заходів щодо їх подолання й усунення);

– *взаємний контроль* (активізує діяльність студентів, підвищує інтерес до знань, критичне мислення);

– *самоконтроль/програмований контроль* (можливість самостійно перевірити правильність відповіді чи виконаного завдання. Використовується для організації фронтальної роботи і колективного обговорення індивідуально одержаних результатів).

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Критерії оцінювання роботи та результатів навчання здобувача освіти на практичних заняттях та критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Максимум балів, які студент може отримати за одне заняття або окремих вид роботи, зокрема тієї, що винесена на самостійне опрацювання, – 12 балів.

Критерії оцінювання навчальної діяльності

10–12 балів, «відмінно» – студент під час виступу повністю, ґрунтовно, логічно послідовно, з наведенням прикладів розкрив питання; вільно володіє опрацьованим матеріалом, доповідає, не користуючись допоміжними засобами (конспект, підручник, методичні вказівки тощо); обґрунтував висновки та відповів на всі запитання; доповідь підготовлена з використанням багатьох джерел та інтернет-ресурсів; під час фронтального опитування дав правильні відповіді на питання, без помилок виконав практичні завдання, активно працював протягом усього заняття, дав правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача.

7–9 балів, «добре» – студент повно та правильно висвітлив головні аспекти поставленого питання, відповідно до обраної теми, користуючись написаним текстом; зробив правильний висновок; допустив незначні помилки, відповідаючи на запитання; доповідь підготовлена з використанням багатьох джерел літератури та інтернет-ресурсів; під час фронтального опитування переважна більшість відповідей на питання були правильними, допустив незначні помилки у виконаних практичних завданнях.

4–6 балів, «задовільно» – студент неповно висвітлив головні аспекти поставленого питання, користуючись написаним текстом; зробив неправильні висновки; допустив грубі помилки, відповідаючи на запитання; доповідь підготовлена з використанням невеликої кількості джерел літератури; під час фронтального опитування не зміг відповісти на більшу половину з поставлених запитань, допустив значні помилки у виконаних практичних завданнях.

1–3 бали, «незадовільно» – студент не розкрив питання, проявив поверховість суджень, не зміг відповісти на поставлені запитання; доповідь підготовлена з використанням лише одного джерела літератури; під час фронтального опитування частково зміг відповісти/не відповів на питання, допустив грубі помилки у виконаних практичних завданнях.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Бал	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
12-1 1	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент системно володіє матеріалом і може презентувати його перед аудиторією, у тому числі і за допомогою ІКТ, має власну думку щодо викладеного матеріалу, здатен її аргументувати, робить висновки до виконання завдання підходить творчо.

9-10	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент володіє матеріалом і може презентувати його перед аудиторією.
7-8	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент може доповісти основні положення проведеної роботи без глибокого аналізу, узагальнення матеріалу та підведення підсумків.
5-6	Завдання виконано вчасно, його зміст поверхнево або фрагментарно розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент не проводить аналізу джерел, з яких було отримано інформацію, не здатен узагальнити та систематизувати матеріал, зазнає труднощів під час презентації проведеного дослідження перед аудиторією.
4-3	Завдання виконано вчасно, його зміст є дублюванням відомих джерел інформації. Відсутня будь-яка аналітична обробка представленої інформації. Студент на репродуктивному рівні з помилками відтворює матеріал, не може презентувати його перед аудиторією.
2-0	Завдання відзначається фрагментарністю виконання під керівництвом викладача. Необхідні практичні уміння роботи не сформовані, більшість передбачених навчальною програмою навчальних завдань не виконано.

Під час оцінювання завдань для самостійної роботи студентів враховується:

1. Самостійність, креативність (аналітичний підхід, генерація ідей, новизна постановки проблеми), аргументованість;
2. Доступність, репрезентативність та верифікованість отриманих даних і результатів;
3. Використання першоджерел, системність, достовірність викладеного матеріалу, стилістика (загальна грамотність, легкість сприйняття текстів та матеріалу).
4. Логічність викладу, посилання на використану літературу і джерела.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Бал, отриманий на заліку, сума балів, отриманих здобувачем освіти за різні види виконаної роботи у межах курсу, модульні письмові роботи складають підсумкову семестрову оцінку.

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	Відмінно
Добре	B (80-89)	Дуже добре

	C (70-79)	Добре
Задовільно	D (60-69)	Задовільно
	E (50-59)	Достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного перескладання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

A – «**відмінно**» – якщо студент набрав 90–100 балів, глибоко і всебічно знає зміст курсу, рекомендовану літературу, наукові першоджерела, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

B, C – «**дуже добре**», «**добре**» – коли студент набрав 70–89 балів, твердо знає курс і рекомендовану літературу. Добре засвоїв практичні навички, аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші психологічні феномени, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

D, E – «**задовільно**», «**достатньо**» – якщо студент набрав 50–69 балів, в основному знає курс, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, не впевнено почувається, виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом.

FX – «**незадовільно**» з **можливістю повторного перескладання** – коли студент набрав 35–49 балів, не опанував зміст курсу, вкрай слабо знає загальну літературу курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

F – «**незадовільно**» з **обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання** – якщо студент набрав 1–34 бали, не опанував зміст курсу, не знає загальної літератури курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Відсутнє загальногуманітарне та наукове мислення, практичними навичками не володіє. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

Перелік питань для самоконтроля та підсумкового контролю навчальних досягнень студента

1. Що таке логоритміка, і які її основні цілі?
2. Які історичні етапи розвитку логоритміки можна виділити?
3. Хто з науковців зробив значний внесок у становлення логоритміки як методу?

4. У чому полягають відмінності логоритміки від інших видів ритмічної терапії?
5. Які основні принципи логоритміки були сформульовані на початкових етапах її розвитку?
6. Які сучасні підходи використовуються в логоритміці?
7. У чому полягає здоров'язбережувальний потенціал логоритмічних занять?
8. Які коригувальні технології застосовуються у логоритміці для роботи з дітьми?
9. Як впливають логоритмічні заняття на психоемоційний стан дитини?
10. Які інноваційні методи використовуються у логоритміці сьогодні?
11. Яка структура типового логоритмічного заняття?
12. Які вправи входять до складу логоритмічних занять?
13. Як адаптуються заняття з логоритміки до індивідуальних потреб дітей?
14. Яке значення має взаємодія між логопедом і дитиною під час заняття?
15. Які критерії ефективності логоритмічних занять?
16. Які методи використовуються для діагностики моторних функцій у логоритміці?
17. Як здійснюється оцінка психомоторних функцій у дітей із мовленнєвими порушеннями?
18. Які вправи допомагають діагностувати сенсорні функції?
19. У чому полягає роль логоритміки у виявленні порушень моторики та сенсорики?
20. Які інструменти та тести застосовуються для діагностики у логоритміці?
21. Як музика впливає на розвиток мовлення у дітей із мовленнєвими порушеннями?
22. Які елементи музично-ритмічного впливу найефективніші для корекції мовлення?
23. У чому полягає зв'язок між ритмом музики та мовленнєвим ритмом?
24. Як використовуються музичні вправи для розвитку мовленнєвого дихання?
25. Які результати досліджень підтверджують ефективність музично-ритмічних методів?
0. Які особливості враховуються під час планування занять для дітей із ФФНМ?
0. Які вправи спрямовані на розвиток фонематичного слуху?
0. Як логоритміка допомагає у корекції звуковимови?
0. Які методи використовуються для розвитку мовленнєвого ритму у дітей із ФФНМ?
0. Які показники оцінюють ефективність занять для цієї категорії дітей?
0. У чому полягають основні завдання логоритміки для дітей із моторною та сенсорною алалією?
0. Які вправи допомагають стимулювати мовленнєву активність у дітей із алалією?
0. Як адаптуються заняття для різних форм алалії?
0. Яка роль музичних елементів у корекції мовлення дітей із алалією?
0. Як оцінюється прогрес дітей із алалією після логоритмічних занять?
0. Які основні завдання логоритміки для роботи із заїканням?
0. Які вправи спрямовані на зняття мовленнєвого та емоційного напруження?
0. Як логоритміка впливає на нормалізацію мовленнєвого ритму?
0. У чому полягає роль релаксаційних технік у роботі з дітьми із заїканням?
0. Які критерії успішності корекції заїкання за допомогою логоритміки?

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач вищої освіти має право на участь у неформальній/інформальній освіті.

У межах поточного контролю до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати неформальної/інформальної освіти з проблеми, що відповідає тематиці курсу («Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»)

(<https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobut-ykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>).

Згідно рішення кафедри (Протокол №1 від 12.08.2024, https://docs.google.com/document/d/1pLsnwa1u2HmrWohL3u55_KVXBgyc736H/edit#heading=h.6kdsnvwgb0rq) викладач враховує додаткові бали, отримані через неформальну освіту, до загальної суми балів, набраної з освітньої компоненти, за умови, що результати з проблеми відповідають тематиці курсу та отримані на освітніх платформах «Prometheus», «EdEra», «Всеосвіта», ГО «Українська асоціація педагогів і психологів початкової, дошкільної та позашкільної освіти» та ін.

Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Наприклад, студент пройшов 5-тижневий курс «Візуалізація даних» на платфо «Prometheus» (https://prometheus.org.ua/course/course-v1:IRF+DV101+2016_T3) та отримав відповідний сертифікат, за що може отримати 12 балів з теми 6 «Зібрання, обробка та аналіз результатів досліджень» (модуль 2).

Якщо студент пройшов двогодинний курс та має підтвердження у вигляді сертифікату він, відповідно, може отримати 2 бали, тригодинний – 3 бали тощо.

За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 12 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

Рекомендована література:

Основна

1. Програма логопедичної ритміки для дітей старшої групи із ЗНМ. Блог Лілії Литвинович. URL <http://ped-kopilka.com.ua/blogs/litvinovichlilia/programa-po-logopedicheskoi-ritmike.html>

2. Літературний матеріал для логопедичної роботи. Збірка мовного матеріалу. Донецьк: ОІППО, 2000.
3. Хілько Г.О., Зятіна І. М. Логоритміка для дітей-логопатів. Логопед. 2013. №8. С. 24–28. 62.
4. Овчиннікова Т.С., Федорович Л.О. Музика, ритм і співи в логопедичній роботі. Методичний посібник для логопедів, учителів, вихователів і музикальних керівників загальноосвітніх і спеціальних навчальних закладів. За наук. ред. Л.О. Федорович. Кременчук : Християнська Зоря, 2019. 88 с.
5. Цись О. Логоритміка – пульс розвитку вашого малюка. URL: <http://aphd.ua/pryklady-oformlennia-bibliohrafichnoho-opysu-vidpovidno-do-dstu83022015/> 63.
6. Чеснокова Л. В. Золотарьова О. І. Заняття з логоритміки для дітей із вадами мовлення. Х.: Вид. група «Основа», 2017. 160 с.
7. Шеремет М.К. Логопедія: підручник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. 672 с.

Додаткова

1. Боряк О. В. Корекція просодичної сторони мовлення дітей старшого дошкільного віку з дизартрією засобами логопедичної ритміки: дис. канд. пед. наук : 13.00.03. Київ, 2012. 314 с. URL <https://mydisser.com/ru/catalog/view/238/241/9824.html>
2. Загальне недорозвинення мови (ЗНМ). «Інклюзивно-ресурсний центр Нетішинської міської ради. URL <http://ircnetushyn.miskrada.org.ua/news/09-26-57-11-12-2020/>
3. Московченко М.О., Зелінська-Любченко К. О. Корекція заїкання у дітей дошкільного віку засобами логоритміки. Сучасні проблеми логопедії та реабілітації (15 лютого 2019 року, м. Суми). С. 88-90.

Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, вул. Лесі Українки, 23) URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/01about>
2. Цифровий репозитарій наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/02infres>
3. Чернівецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Івасюка (м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 47). URL: <http://www.library.cv.ua/sample-page-2>
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Бібліотечні електронні ресурси та технології. URL: http://nbuv.gov.ua/e_technology?field_e_technology_tid=444&field_yfpdf_tid=All
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Наукові ресурси. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/1539>

6. ELibUkr Електронна бібліотека України. Ресурси відкритого доступу. URL: <http://www.elibukr.org/uk/resursi/resursividkritogo-dostupu.html>
7. Міністерство освіти і науки України. Нормативно-правова база. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/63/64/normativnoppravova-baza/>
8. Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова». Індекс УДК. Визначення індексів УДК, авторського знака для документів. URL: http://www.ukrbook.net/UDC_poslугy.html
9. Academic Plagiarism. URL: <https://academicplagiarism.com/>
10. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
11. Закон України «Про авторське право і суміжні права». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
12. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1977-12>
13. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
14. Закон України «Про інформацію». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
15. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
16. Академічна доброчесність. Сайт Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: https://www.chnu.edu.ua/universytet/vazh_lyvo/akademichna-dobrochesnist/
17. Академічна доброчесність. Сайт кафедри педагогіки та психології дошкільної освіти. URL: <https://preschool.chnu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладач і студент) під час вивчення навчальної дисципліни «Логоритміка» ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим.

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється на нижчу оцінку або ж незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується:

– «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»

https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf

),
– «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle.

Навчальна дисципліна «Логоритміка» є обов'язковою освітньою компонентою освітньо-професійної програми «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка обумовлена необхідністю підвищення рівня практичної підготовки майбутніх логопедів, спрямованої на ефективне використання логоритміки як ключової корекційної технології, що інтегрується в педагогічний процес для роботи з різними формами мовленнєвих порушень.

У результаті вивчення дисципліни і виконання досліджень за обраною темою студент повинен освоїти принципи, завдання і методи логоритмічної роботи при порушеннях мовлення, використовувати різні методи та прийоми навчання та виховання в процесі проведення логоритмічних занять, виходячи з пізнавальних можливостей та перспектив розвитку дітей з мовленнєвими порушеннями.

Теоретичні та практичні навички, отримані здобувачами освіти у процесі вивчення дисципліни, можуть бути використані під час проходження практики та подальшій професійній діяльності.

Робочою програмою освітньої компоненти «Логоритміка» передбачені мета та завдання вивчення навчальної дисципліни, окреслено компетентності, програмні результати, яких має набути здобувач ОПП «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, критерії оцінювання навчальних досягнень студента та інші основні її структурні елементи (складові).

Мета навчальної дисципліни: ознайомлення студентів, з особливостями моторної сфери у дітей із значними порушеннями мовлення, а також формування у них навичок організації та проведення логоритмічних занять, з урахуванням сучасних вимог до професійної діяльності вчителя-логопеда.

Завдання навчальної дисципліни:

- надання студентам теоретичних знань про особливості розвитку дітей з мовленнєвими порушеннями;
- формування у студентів категоріальних понять з логопедичної ритміки;
- формування у студентів вміння правильного структурування логоритмічних занять з дітьми з порушеннями мовлення;
- прищеплення особливого ставлення до дітей з мовленнєвими порушеннями;
- стимулювання студентів до активної аналітико-пошукової роботи, що спрямована на визначення ефективних шляхів корекційно-педагогічної та логопедичної роботи з дітьми з вадами мовлення шляхом логоритмічних занять.

Пререквізити. Засвоєння навчальної дисципліни «Логоритміка» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з таких дисциплін як *«Інформаційні технології в роботі сучасного педагога»*, *«Історія спеціальної педагогіки та спеціальної психології»*, *«Вікова і педагогічна психологія»*, *«Логопедія»*, *«Спеціальні методики навчання дітей з порушеннями мовлення»*, *«Логопедичний масаж та артикуляційна гімнастика»*.

Результати навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має набути таких компетентностей та програмних результатів:

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що

передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умо

Загальні компетентності

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Фахові компетентності

СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами.

СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб з особливими освітніми потребами

СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

Програмні результати навчання

ПРН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.

ПРН 6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

ПРН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

ПРН 11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методи, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

ПРН 12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами

ПРН 15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

Опис навчальної дисципліни

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни «Логоритміка»												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання		
Денна	4	7	3	90	22	22	–	–	–	46	–	залік
Заочна	4	7	3	90	8	–	–	–	–	82	–	залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Теми навчальних занять	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЛОГОРИТМІКА: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ											
Тема 1. Виникнення та розвиток логоритміки	9	2	2	-	-	5	12	-	-	-	-	12
Тема 2. Сучасна логоритміка: здоров'язбережувальні та коригувальні технології.	9	2	2	-	-	5	10	-	-	-	-	10
Тема 3. Особливості заняття з логоритміки	9	2	2	-	-	5	5	1	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	27	6	6	-	-	15	33	1	-	-	-	32
Теми навчальних занять	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИКИ ОБСТЕЖЕННЯ МОТОРНОГО ТА МОВЛЕННЄВОГО РИТМУ ОСІБ ІЗ ПОРУШЕННЯ МОВЛЕННЯ											
Тема 4. Діагностика моторних, психомоторних та сенсорних функцій у осіб мовленнєвими порушеннями засобами логоритміки	11	2	2	-	-	7	11	1	-	-	-	10
Тема 5. Сутність та особливості музично-ритмічного впливу на осіб із	10	2	2	-	-	6	11	1	-	-	-	10

мовленнєвими порушеннями													
Разом за змістовим модулем 2	21	4	4	-	-	13	22	2	-	-	-	20	
Теми лекційних занять	МОДУЛЬ 3. ВИКОРИСТАННЯ ЛОГОРИТМІКИ У ЛОГОПЕДИЧНІЙ РОБОТІ												
Тема 6. Методика проведення логоритмічних занять із дітьми з ФФНМ	14	4	4	-	-	6	11	1	-	-	-	10	
Тема 7. Методика проведення логоритмічних занять із дітьми з алалією	14	4	4	-	-	6	12	2	-	-	-	10	
Тема 8. Логопедична ритміка у системі роботи із дітьми із заїканням та логоневрозом.	14	4	4	-	-	6	12	2	-	-	-	10	
Разом за змістовим модулем 3	42	12	12	-	-	18	35	5	-	-	-	30	
Усього годин	90	22	22	-	-	46	90	8	-	-	-	82	

Тематика лекційних занять

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. ЛОГОРИТМІКА: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ		
1	Тема 1. Виникнення та розвиток логоритміки. Визначення поняття логоритміки. Історичні передумови виникнення логоритміки. Етапи розвитку логоритміки	2

2	<p>Тема 2. Сучасна логоритміка: здоров'язбережувальні та коригувальні технології.</p> <p>Основні принципи сучасної логоритміки. Здоров'язбережувальний потенціал логоритмічних занять. Коригувальні технології в логоритміці.</p>	2
3	<p>Тема 3. Особливості заняття з логоритміки</p> <p>Структура логоритмічного заняття. Основні види вправ. Індивідуалізація та адаптація занять до потреб дітей. Критерії ефективності логоритмічних занять.</p>	2
<p>МОДУЛЬ 2. МЕТОДИКИ ОБСТЕЖЕННЯ МОТОРНОГО ТА МОВЛЕННЕВОГО РИТМУ ОСІБ ІЗ ПОРУШЕННЯ МОВЛЕННЯ</p>		
4.	<p>Тема 4. Діагностика моторних, психомоторних та сенсорних функцій у осіб мовленнєвими порушеннями засобами логоритміки</p> <p>Визначення моторних, психомоторних і сенсорних функцій. Методи діагностики моторних функцій у логоритміці. Оцінка психомоторних функцій. Інструменти діагностики. Роль логоритміки у виявленні та корекції порушень.</p>	2
5.	<p>Тема 5. Сутність та особливості музично-ритмічного впливу на осіб із мовленнєвими порушеннями</p> <p>Вплив музики на психофізіологічний стан дитини. Елементи музично-ритмічного впливу. Зв'язок між ритмом музики та мовленнєвим ритмом. Використання музики для розвитку мовленнєвого дихання та ритму мовлення. Ефективність музично-ритмічних методів у корекції мовлення</p>	2
<p>МОДУЛЬ 3. ВИКОРИСТАННЯ ЛОГОРИТМІКИ У ЛОГОПЕДИЧНІЙ РОБОТІ</p>		
6.	<p>Тема 6. Методика проведення логоритмічних занять із дітьми з ФФНМ</p> <p>Особливості мовленнєвих порушень у дітей із ФФНМ. Завдання логоритміки для цієї категорії дітей. Планування логоритмічних занять. Оцінка ефективності занять.</p>	4

7.	Тема 7. Методика проведення логоритмічних занять із дітьми з алалією Форми алалії та їх вплив на мовленнєвий розвиток. Логоритмічні завдання для дітей із моторною та сенсорною алалією. Вибір вправ для стимуляції мовленнєвої активності. Роль музичних елементів у роботі з дітьми з алалією. Оцінка результатів занять.	4
8.	Тема 8. Логопедична ритміка у системі роботи із дітьми із заїканням та логоневрозом. Особливості мовленнєвих порушень у дітей із заїканням і логоневрозом. Основні завдання логоритміки для роботи із заїканням. Вправи для зняття напруги та нормалізації мовленнєвого ритму. Використання релаксаційних технік у заняттях. Критерії успішності корекції заїкання.	4
	Усього годин	22

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. ЛОГОРИТМІКА: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ		
1	Тема 1. Виникнення та розвиток логоритміки 1. Визначення поняття логоритміки. 2. Історичні передумови виникнення логоритміки. 3. Етапи розвитку логоритміки: <ul style="list-style-type: none"> ○ Початковий етап (внесок педагогів і медиків). ○ Становлення логоритміки як окремого напрямку. ○ Сучасний етап розвитку. Значення логоритміки для мовленнєвого розвитку	2

2	<p>Тема 2. Сучасна логоритміка: здоров'язбережувальні та коригувальні технології</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні принципи сучасної логоритміки. 2. Здоров'язбережувальний потенціал логоритмічних занять: <ul style="list-style-type: none"> ○ Вплив на фізичне здоров'я. ○ Роль у психоемоційному стані дитини. 3. Коригувальні технології в логоритміці: <ul style="list-style-type: none"> ○ Робота з порушеннями мовлення. ○ Використання сучасних методик і технічних засобів. 4. Інноваційні підходи в логоритміці. 	2
3	<p>Тема 3. Особливості заняття з логоритміки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура логоритмічного заняття: <ul style="list-style-type: none"> ○ Вступна частина. ○ Основна частина. ○ Заклучна частина. 2. Основні види вправ: <ul style="list-style-type: none"> ○ Рухові вправи. ○ Мовленнєві вправи. ○ Ритмічні вправи. 3. Індивідуалізація та адаптація занять до потреб дітей. 4. Критерії ефективності логоритмічних занять. 	2
<p align="center">МОДУЛЬ 2. МЕТОДИКИ ОБСТЕЖЕННЯ МОТОРНОГО ТА МОВЛЕННЄВОГО РИТМУ ОСІБ ІЗ ПОРУШЕННЯ МОВЛЕННЯ</p>		

4.	<p>Тема 4. Діагностика моторних, психомоторних та сенсорних функцій у осіб із мовленнєвими порушеннями засобами логоритміки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення моторних, психомоторних і сенсорних функцій. 2. Методи діагностики моторних функцій у логоритміці. 3. Оцінка психомоторних функцій: <ul style="list-style-type: none"> ○ Основні вправи. ○ Використання тестів і завдань. 4. Діагностика сенсорних функцій: <ul style="list-style-type: none"> ○ Аналіз сенсорного сприйняття. ○ Інструменти діагностики. 5. Роль логоритміки у виявленні та корекції порушень. 	2
5.	<p>Тема 5. Сутність та особливості музично-ритмічного впливу на осіб із мовленнєвими порушеннями</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив музики на психофізіологічний стан дитини. 2. Елементи музично-ритмічного впливу: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ритм. ○ Мелодія. ○ Темп. 3. Зв'язок між ритмом музики та мовленнєвим ритмом. 4. Використання музики для розвитку мовленнєвого дихання та ритму мовлення. <p>Ефективність музично-ритмічних методів у корекції мовлення</p>	2
МОДУЛЬ 3. ВИКОРИСТАННЯ ЛОГОРИТМІКИ У ЛОГОПЕДИЧНІЙ РОБОТІ		
6.	<p>Тема 6. Методика проведення логоритмічних занять із дітьми з ФФНМ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості мовленнєвих порушень у дітей із ФФНМ. 2. Завдання логоритміки для цієї категорії дітей. 3. Планування логоритмічних занять: <ul style="list-style-type: none"> ○ Вибір вправ для розвитку фонематичного слуху. ○ Розвиток правильної артикуляції. 4. Оцінка ефективності занять. 	4

7.	<p>Тема 7. Методика проведення логоритмічних занять із дітьми з алалією</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форми алалії та їх вплив на мовленнєвий розвиток. 2. Логоритмічні завдання для дітей із моторною та сенсорною алалією. 3. Вибір вправ для стимуляції мовленнєвої активності. 4. Роль музичних елементів у роботі з дітьми з алалією. 5. Оцінка результатів занять. 	4
8.	<p>Тема 8. Логопедична ритміка у системі роботи із дітьми із заїканням та логоневрозом</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості мовленнєвих порушень у дітей із заїканням і логоневрозом. 2. Основні завдання логоритміки для роботи із заїканням. 3. Вправи для зняття напруги та нормалізації мовленнєвого ритму. 4. Використання релаксаційних технік у заняттях. 5. Критерії успішності корекції заїкання. 	4
Усього годин		22

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Назва теми (форма контролю)	Кількість годин
	МОДУЛЬ 1. ЛОГОРИТМІКА: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ	

1	<p>Тема 1. Виникнення та розвиток логоритміки</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідити історію виникнення логоритміки. Підготувати короткий конспект із зазначенням ключових постатей, які зробили внесок у розвиток цього напрямку. 2. Порівняти логоритміку з іншими видами ритмічної терапії. Скласти таблицю подібностей та відмінностей. 3. Проаналізувати літературні джерела. Вибрати одну статтю чи книгу про розвиток логоритміки, написати анотацію. <p>Форма контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Усна презентація конспекту. · Захист таблиці в форматі міні-дискусії. <p>Перевірка письмової анотації.</p>	5
2	<p>Тема 2. Сучасна логоритміка: здоров'язбережувальні та коригувальні технології</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчити сучасні підходи до логоритміки. Скласти схему здоров'язбережувальних та коригувальних технологій. 2. Підготувати опис одного з методів. Написати інструкцію для його застосування на практиці. 3. Оцінити ефективність технологій. Провести аналіз статей або досліджень на тему впливу логоритміки на розвиток мовлення. <p>Форма контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Перевірка схеми та її пояснення. · Демонстрація інструкції в рольовій грі. · Письмовий звіт з аналізом статей. 	5

3	<p>Тема 3. Особливості заняття з логоритміки</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> Розробити структуру заняття. Скласти план-конспект заняття з логоритміки для дітей дошкільного віку. Описати особливості проведення заняття. Написати рекомендації для врахування індивідуальних потреб дітей. Підготувати вправи. Розробити три вправи для заняття з логоритміки, враховуючи різні вікові групи. <p>Форма контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Перевірка плану-конспекту. · Обговорення рекомендацій під час консультації. · Демонстрація вправ у практичному занятті. 	5
<p>МОДУЛЬ 2. МЕТОДИКИ ОБСТЕЖЕННЯ МОТОРНОГО ТА МОВЛЕННЄВОГО РИТМУ ОСІБ ІЗ ПОРУШЕННЯ МОВЛЕННЯ</p>		
4	<p>Тема 4. Діагностика моторних, психомоторних та сенсорних функцій у осіб із мовленнєвими порушеннями засобами логоритміки</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> Вивчити методи діагностики моторних функцій. Підготувати порівняльну таблицю основних методів, що використовуються в логоритміці. Проаналізувати психомоторні вправи. Скласти опис трьох вправ для діагностики психомоторних функцій у дітей із мовленнєвими порушеннями. Оцінити сенсорні можливості. Розробити сценарій логоритмічного заняття, спрямованого на діагностику сенсорних функцій. <p>Форма контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Перевірка таблиці та усне обговорення. · Демонстрація описаних вправ. · Захист сценарію перед групою. 	7

5	<p>Тема 5. Сутність та особливості музично-ритмічного впливу на осіб із мовленнєвими порушеннями</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дослідити вплив музики на розвиток мовлення. Написати есе про взаємозв'язок музично-ритмічних елементів і мовленнєвої активності. Розробити музично-ритмічну вправу. Створити вправу, спрямовану на розвиток мовленнєвого дихання або ритму мовлення. Оцінити практичні приклади. Провести аналіз відеоматеріалів або описів занять із використанням музично-ритмічних методів. <p>Форма контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Обговорення есе під час семінару. · Презентація створеної вправи та її апробація в групі. · Усний звіт про аналіз матеріалів із висновками. 	8
<p>МОДУЛЬ 3. ВИКОРИСТАННЯ ЛОГОРИТМІКИ У ЛОГОПЕДИЧНІЙ РОБОТІ</p>		
6	<p>Тема 6. Методика проведення логоритмічних занять із дітьми з ФФНМ</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> Розробити план-конспект логоритмічного заняття. Створити план заняття для дітей із фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення (ФФНМ), з акцентом на розвиток фонематичного слуху. Вивчити вправи для корекції звуковимови. Описати три вправи, спрямовані на розвиток правильної артикуляції. Оцінити ефективність методів. Підготувати аналіз статті або дослідження про використання логоритміки для корекції ФФНМ. <p>Форма контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Перевірка та обговорення плану заняття. · Демонстрація вправ у практичному форматі. · Усний звіт про аналіз дослідження. 	6

7	<p>Тема 7. Методика проведення логоритмічних занять із дітьми з алалією</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти структуру заняття. Розробити план логоритмічного заняття для дітей з моторною або сенсорною алалією. 2. Проаналізувати вправи для розвитку мовленнєвої моторики. Вибрати та описати три вправи, спрямовані на стимуляцію мовленнєвої активності у дітей з алалією. 3. Дослідити роль музики. Написати есе про значення музичних елементів у роботі з дітьми з алалією. <p>Форма контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Захист плану заняття перед групою. · Перевірка опису вправ із практичним виконанням. · Обговорення есе на семінарі. 	6
8	<p>Тема 8. Логопедична ритміка у системі роботи із дітьми із заїканням та логоневрозом</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчити методи корекції заїкання. Підготувати презентацію про основні методи логоритміки для роботи із заїканням. 2. Розробити вправи для зняття напруги. Скласти опис трьох вправ для релаксації та нормалізації мовленнєвого ритму. 3. Проаналізувати практичні кейси. Провести аналіз одного кейсу роботи з дитиною із заїканням або логоневрозом, акцентуючи увагу на застосуванні логоритміки. <p>Форма контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Презентація методів на занятті. · Демонстрація вправ у групі. · Усний звіт про аналіз кейсу з висновками 	6
	Усього годин	46

Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються:

1) *традиційні* дидактичні методи та прийоми:

– *словесні*: лекція, розповідь, бесіда, дискусія, дебати, повідомлення, опитування;

– *наочні*: показ, метод ілюстрацій, метод демонстрацій (використання ілюстрованих посібників, комп'ютерної та мультимедійної техніки, демонстрація навчальних фільмів, інформаційних відеороликів, мультимедійних презентацій тощо);

– *практичні*: вправи, практичні роботи тощо.

2) *інноваційні* методи навчання: проблемне навчання, особистісно-орієнтоване навчання, навчання у співпраці, ситуаційне навчання, дистанційне навчання (згідно розпоряджень щодо організації освітнього процесу), перевернутий клас (flipped classroom);

3) *інтерактивні* методи навчання: корпоративне навчання (навчання в парах, робота в малих групах), колективно-групове навчання («велике коло», мікрофон, незакінчені речення, мозковий штурм, навчаючи – вчуся); стимулювання творчої активності студентів (цікаві аналогії; фасилітована дискусія, вирішення ситуативних задач (Case study)); елементи навчального тренінгу.

Система оцінювання поточного та підсумкового контролю

Види контролю

– *поточний контроль передбачає*:

- *усне опитування* студента на лекційних і практичних заняттях (фронтальне, індивідуальне);
- *письмовий контроль* (самостійна робота, реферат, есе, самоконтроль та взаємоперевірка),
- *практичний контроль* (оформлення занять, демонстрація вправ у групі, презентацій, створення структурних (візуальних) схем тощо),
- *тестовий/машинний контроль* (стандартизовані тести у системі Moodle)

– *рубіжний контроль передбачає*: письмові контрольні роботи у кінці змістових модулів, або автоматизоване тестування у системі електронного навчання Moodle.

Загальна сума балів за всі виконані завдання, види робіт, передбачені планом практичних занять, самостійної роботи студента, письмові контрольні роботи (автоматизоване тестування у системі електронного навчання Moodle) у кінці змістових модулів становить 60 балів.

– *підсумковий контроль* (максимально – 40 балів) проводиться у формі заліку з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

Форми контролю

– *індивідуальний контроль* (кожен студент отримує своє завдання, яке він повинен виконати без сторонньої допомоги);

– *груповий контроль* (група тимчасово поділяється на кілька підгруп (від 2 до 10 студентів) і кожній підгрупі дається перевіряюче завдання. Залежно від мети контролю групам пропонують однакові або різні завдання);

– *фронтальний контроль* (завдання пропонуються всій групі з метою з'ясування правильності сприйняття й розуміння навчального матеріалу, виявлення слабких сторін у знаннях студентів, недоліків, прогалин, помилок у роботах і відповідях та визначення заходів щодо їх подолання й усунення);

– *взаємний контроль* (активізує діяльність студентів, підвищує інтерес до знань, критичне мислення);

– *самоконтроль/програмований контроль* (можливість самостійно перевірити правильність відповіді чи виконаного завдання. Використовується для організації фронтальної роботи і колективного обговорення індивідуально одержаних результатів).

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Критерії оцінювання роботи та результатів навчання здобувача освіти на практичних заняттях та критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Максимум балів, які студент може отримати за одне **заняття або окремий вид роботи, зокрема тієї, що винесена на самостійне опрацювання, – 12 балів.**

Критерії оцінювання навчальної діяльності

10–12 балів, «відмінно» – студент під час виступу повністю, ґрунтовно, логічно послідовно, з наведенням прикладів розкрив питання; вільно володів опрацьованим матеріалом, доповідав, не користуючись допоміжними засобами (конспект, підручник, методичні вказівки тощо); обґрунтував висновки та відповів на всі запитання; доповідь підготовлена з використанням багатьох джерел та інтернет-ресурсів; під час фронтального опитування дав правильні відповіді на питання, без помилок виконав практичні завдання, активно працював протягом усього заняття, дав правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача.

7–9 балів, «добре» – студент повно та правильно висвітлив головні аспекти поставленого питання, відповідно до обраної теми, користуючись написаним

текстом; зробив правильний висновок; допустив незначні помилки, відповідаючи на запитання; доповідь підготовлена з використанням багатьох джерел літератури та інтернет-ресурсів; під час фронтального опитування переважна більшість відповідей на питання були правильними, допустив незначні помилки у виконаних практичних завданнях.

4–6 балів, «задовільно» – студент неповно висвітлив головні аспекти поставленого питання, користуючись написаним текстом; зробив неправильні висновки; допустив грубі помилки, відповідаючи на запитання; доповідь підготовлена з використанням невеликої кількості джерел літератури; під час фронтального опитування не зміг відповісти на більшу половину з поставлених запитань, допустив значні помилки у виконаних практичних завданнях.

1–3 бали, «незадовільно» – студент не розкрив питання, проявив поверховість суджень, не зміг відповісти на поставлені запитання; доповідь підготовлена з використанням лише одного джерела літератури; під час фронтального опитування частково зміг відповісти/не відповів на питання, допустив грубі помилки у виконаних практичних завданнях.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Бал	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
12-11	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент системно володіє матеріалом і може презентувати його перед аудиторією, у тому числі і за допомогою ІКТ, має власну думку щодо викладеного матеріалу, здатен її аргументувати, робить висновки до виконання завдання підходить творчо.
9-10	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент володіє матеріалом і може презентувати його перед аудиторією.
7-8	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент може доповісти основні положення проведеної роботи без глибокого аналізу, узагальнення матеріалу та підведення підсумків.

5-6	Завдання виконано вчасно, його зміст поверхнево або фрагментарно розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент не проводить аналізу джерел, з яких було отримано інформацію, не здатен узагальнити та систематизувати матеріал, зазнає труднощів під час презентації проведеного дослідження перед аудиторією.
4-3	Завдання виконано вчасно, його зміст є дублюванням відомих джерел інформації. Відсутня будь-яка аналітична обробка представленої інформації. Студент на репродуктивному рівні з помилками відтворює матеріал, не може презентувати його перед аудиторією.
2-0	Завдання відзначається фрагментарністю виконання під керівництвом викладача. Необхідні практичні уміння роботи не сформовані, більшість передбачених навчальною програмою навчальних завдань не виконано.

Під час оцінювання завдань для самостійної роботи студентів враховується:

1. Самостійність, креативність (аналітичний підхід, генерація ідей, новизна постановки проблеми), аргументованість;
2. Доступність, репрезентативність та верифікованість отриманих даних і результатів;
3. Використання першоджерел, системність, достовірність викладеного матеріалу, стилістика (загальна грамотність, легкість сприйняття текстів та матеріалу).
4. Логічність викладу, посилання на використану літературу і джерела.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Бал, отриманий на заліку, сума балів, отриманих здобувачем освіти за різні види виконаної роботи у межах курсу, модульні письмові роботи складають підсумкову семестрову оцінку.

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	Відмінно
Добре	B (80-89)	Дуже добре

	C (70-79)	Добре
Задовільно	D (60-69)	Задовільно
	E (50-59)	Достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного перескладання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

A – «**відмінно**» – якщо студент набрав 90–100 балів, глибоко і всебічно знає зміст курсу, рекомендовану літературу, наукові першоджерела, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

B, C – «**дуже добре**», «**добре**» – коли студент набрав 70–89 балів, твердо знає курс і рекомендовану літературу. Добре засвоїв практичні навички, аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші психологічні феномени, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

D, E – «**задовільно**», «**достатньо**» – якщо студент набрав 50–69 балів, в основному знає курс, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, не впевнено почувається, виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом.

FX – «**незадовільно**» з **можливістю повторного перескладання** – коли студент набрав 35–49 балів, не опанував зміст курсу, вкрай слабо знає загальну літературу курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

F – «**незадовільно**» з **обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання** – якщо студент набрав 1–34 бали, не опанував зміст курсу, не знає загальної літератури курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Відсутнє загально

гуманітарне та наукове мислення, практичними навичками не володіє. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студента

1. Що таке логоритміка, і які її основні цілі?
2. Які історичні етапи розвитку логоритміки можна виділити?
3. Хто з науковців зробив значний внесок у становлення логоритміки як методу?
4. У чому полягають відмінності логоритміки від інших видів ритмічної терапії?
5. Які основні принципи логоритміки були сформульовані на початкових етапах її розвитку?
6. Які сучасні підходи використовуються в логоритміці?
7. У чому полягає здоров'язбережувальний потенціал логоритмічних занять?
8. Які коригувальні технології застосовуються у логоритміці для роботи з дітьми?
9. Як впливають логоритмічні заняття на психоемоційний стан дитини?
10. Які інноваційні методи використовуються у логоритміці сьогодні?
11. Яка структура типового логоритмічного заняття?
12. Які вправи входять до складу логоритмічних занять?
13. Як адаптуються заняття з логоритміки до індивідуальних потреб дітей?
14. Яке значення має взаємодія між логопедом і дитиною під час заняття?
15. Які критерії ефективності логоритмічних занять?
16. Які методи використовуються для діагностики моторних функцій у логоритміці?
17. Як здійснюється оцінка психомоторних функцій у дітей із мовленнєвими порушеннями?
18. Які вправи допомагають діагностувати сенсорні функції?
19. У чому полягає роль логоритміки у виявленні порушень моторики та сенсорики?
20. Які інструменти та тести застосовуються для діагностики у логоритміці?
21. Як музика впливає на розвиток мовлення у дітей із мовленнєвими порушеннями?
22. Які елементи музично-ритмічного впливу найефективніші для корекції мовлення?
23. У чому полягає зв'язок між ритмом музики та мовленнєвим ритмом?
24. Як використовуються музичні вправи для розвитку мовленнєвого дихання?
25. Які результати досліджень підтверджують ефективність музично-ритмічних методів?
26. Які особливості враховуються під час планування занять для дітей із ФФНМ?
27. Які вправи спрямовані на розвиток фонематичного слуху?
28. Як логоритміка допомагає у корекції звуковимови?
29. Які методи використовуються для розвитку мовленнєвого ритму у дітей із ФФНМ?
30. Які показники оцінюють ефективність занять для цієї категорії дітей?

31. У чому полягають основні завдання логоритміки для дітей із моторною та сенсорною алалією?
32. Які вправи допомагають стимулювати мовленнєву активність у дітей із алалією?
33. Як адаптуються заняття для різних форм алалії?
34. Яка роль музичних елементів у корекції мовлення дітей із алалією?
35. Як оцінюється прогрес дітей із алалією після логоритмічних занять?
36. Які основні завдання логоритміки для роботи із заїканням?
37. Які вправи спрямовані на зняття мовленнєвого та емоційного напруження?
38. Як логоритміка впливає на нормалізацію мовленнєвого ритму?
39. У чому полягає роль релаксаційних технік у роботі з дітьми із заїканням?
40. Які критерії успішності корекції заїкання за допомогою логоритміки?

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач вищої освіти має право на участь у неформальній/інформальній освіті.

У межах поточного контролю до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати неформальної/інформальної освіти з проблеми, що відповідає тематиці курсу (*«Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»*)

<https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultatuv-navchannia-zdobut-ykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>.

Згідно рішення кафедри (Протокол №1 від 12.08.2024, https://docs.google.com/document/d/1pLsnwa1u2HmrWohL3u55_KVXBgyc736H/edit#heading=h.6kdsnvwgb0rq) викладач враховує додаткові бали, отримані через неформальну освіту, до загальної суми балів, набраної з освітньої компоненти, за умови, що результати з проблеми відповідають тематиці курсу та отримані на освітніх платформах «Prometheus», «EdEra», «Всеосвіта», ГО «Українська асоціація педагогів і психологів початкової, дошкільної та позашкільної освіти» та ін.

Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Наприклад, студент пройшов 5-тижневий курс «Візуалізація даних» на платфо «Prometheus» (https://prometheus.org.ua/course/course-v1:IRF+DV101+2016_T3) та отримав відповідний сертифікат, за що може отримати 12 балів з теми 6 «Зібрання, обробка та аналіз результатів досліджень» (модуль 2).

Якщо студент пройшов двогодинний курс та має підтвердження у вигляді сертифікату він, відповідно, може отримати 2 бали, тригодинний – 3 бали тощо.

За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 12 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

Рекомендована література:

Основна

1. Програма логопедичної ритміки для дітей старшої групи із ЗНМ. Блог Лілії Литвинович. URL <http://ped-kopilka.com.ua/blogs/litvinovichlilia/programa-po-logopedicheskoi-ritmike.html>
2. Літературний матеріал для логопедичної роботи. Збірка мовного матеріалу. Донецьк: ОІППО, 2000.
3. Хілько Г.О., Зятіна І. М. Логоритміка для дітей-логопатів. Логопед. 2013. №8. С. 24–28. 62.
4. Овчиннікова Т.С., Федорович Л.О. Музика, ритм і співи в логопедичній роботі. Методичний посібник для логопедів, учителів, вихователів і музикальних керівників загальноосвітніх і спеціальних навчальних закладів. За наук. ред. Л.О. Федорович. Кременчук : Християнська Зоря, 2019. 88 с.
5. Цись О. Логоритміка – пульс розвитку вашого малюка. URL: <http://aphd.ua/pryklady-oformlennia-bibliohrafichnoho-opysu-vidpovidno-do-dstu83022015/> 63.
6. Чеснокова Л. В. Золотарьова О. І. Заняття з логоритміки для дітей із вадами мовлення. Х.: Вид. група «Основа», 2017. 160 с.
7. Шеремет М.К. Логопедія: підручник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. 672 с.

Додаткова

1. Боряк О. В. Корекція просодичної сторони мовлення дітей старшого дошкільного віку з дизартрією засобами логопедичної ритміки: дис. канд. пед. наук : 13.00.03. Київ, 2012. 314 с. URL <https://mydisser.com/ru/catalog/view/238/241/9824.html>
2. Загальне недорозвинення мови (ЗНМ). «Інклюзивно-ресурсний центр Нетішинської міської ради. URL <http://ircnetushyn.miskrada.org.ua/news/09-26-57-11-12-2020/>
3. Московченко М.О., Зелінська-Любченко К. О. Корекція заїкання у дітей дошкільного віку засобами логоритміки. Сучасні проблеми логопедії та реабілітації (15 лютого 2019 року, м. Суми). С. 88-90.

Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, вул. Лесі Українки, 23). URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/01about>
2. Цифровий репозитарій наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/02infres>
3. Чернівецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Івасюка (м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 47). URL: <http://www.library.cv.ua/sample-page-2>
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Бібліотечні електронні ресурси та технології. URL: http://nbuv.gov.ua/e_technology?field_e_technology_tid=444&field_yfpdf_tid=All
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Наукові ресурси. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/1539>
6. ELibUkr Електронна бібліотека України. Ресурси відкритого доступу. URL: <http://www.elibukr.org/uk/resursi/resursividkritogo-dostupu.html>
7. Міністерство освіти і науки України. Нормативно-правова база. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/63/64/normativnopravova-baza/>
8. Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова». Індекс УДК. Визначення індексів УДК, авторського знака для документів. URL: http://www.ukrbook.net/UDC_poslугy.html
9. Academic Plagiarism. URL: <https://academicplagiarism.com/>
10. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
11. Закон України «Про авторське право і суміжні права». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
12. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1977-12>
13. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
14. Закон України «Про інформацію». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
15. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
16. Академічна доброчесність. Сайт Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: https://www.chnu.edu.ua/universitytet/vazh_lyvo/akademichna-dobrochesnist/
17. Академічна доброчесність. Сайт кафедри педагогіки та психології дошкільної освіти. URL: <https://preschool.chnu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладач і студент) під час вивчення навчальної дисципліни «Логоритміка» ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим.

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється на нижчу оцінку або ж незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується:

– *«Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»* (https://www.chnu.edu.ua/media/f5e1e0bm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf),

– *«Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»* (<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalno-universytetu.pdf>).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle.